

Vragen & Antwoorden – Online kennissessie Beleidsbesluit ANBI

Gebaseerd op vragen van deelnemers, presentatie ANBI-team Belastingdienst voor Goede Doelen Nederland (17 september 2025)

---

1. Algemeen / definities

- **Tellen uitgaven voor fondsenwerving en beheer mee als nuttige uitgaven?**

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen kosten voor fondsenwerving en beheerkosten.

Kosten voor fondsenwerving zijn kosten in het kader van zogenaamde commerciële (fondsenwervende) activiteiten van een ANBI. Bij deze activiteiten geldt dat hiermee een positief resultaat moet worden behaald dat binnen een redelijke termijn moet worden besteed ten behoeve van de algemeen nuttige doelstelling van de ANBI.

Beheerkosten zijn kosten die betrekking hebben op het beheer van de instelling, zoals de kosten die verband houden met het voeren van administratief beheer. Voor deze kosten geldt het zogenaamde kostencriterium zoals opgenomen in artikel 1a, lid 1, onderdeel g UR AWR: ‘de beheerkosten van de instelling (*moeten*) in redelijke verhouding staan tot de bestedingen ten behoeve van het doel van de instelling’. De wetgever heeft gemeend een kostencriterium op te nemen om er mede voor te zorgen dat de middelen die een ANBI heeft verworven met het oog op haar doelstelling, ook feitelijk voor dat doel worden aangewend. Met andere woorden: om te voorkomen dat deze middelen worden besteed aan allerlei (apparaat)kosten die niet direct bevordering of verwezenlijking van de doelstelling tot gevolg hebben.

Samenvattend zijn beheerkosten kosten die betrekking hebben op het beheer van de instelling, daaronder vallen niet:

- kosten die als algemeen nuttige besteding zijn aan te merken;
- kosten die samenhangen met fondsenwerving (incl. commerciële activiteiten).

De wettekst verlangt dat de beheerkosten in redelijke verhouding staan tot de algemeen nuttige bestedingen. Bij dit criterium heeft de wetgever bewust gekozen voor een open norm. In de toelichting bij dit artikel wordt aangegeven dat er ruimte is voor maatwerk. In hoeverre de verhouding tussen beheerkosten en de

bestedingen van de instelling ten dienste van het doel redelijk is, is onder andere afhankelijk van de aard van de instelling.

Indien de beheerkosten als redelijk zijn te beschouwen, dan tellen deze mee in de 90%-toets. Deze toets (de zogenaamde kwantitatieve toets) houdt in dat een ANBI geheel dan wel nagenoeg geheel (voor ten minste 90%) het algemeen belang moet dienen. Dit is in beginsel een bestedingentoets: tenminste 90% van de bestedingen moeten zien op het algemeen nut. Dus: zijn de beheerkosten redelijk dan tellen ze daarna mee als algemeen nuttige bestedingen in het kader van de kwantitatieve (90%-)toets.

- **Als de uitgaven voor de doelstelling onder 90% zakken, kan de ANBI-status dan in gevaar komen?**

Dat is juist, de kwantitatieve toets houdt in dat een ANBI geheel dan wel nagenoeg geheel (voor ten minste 90%) het algemeen belang moet dienen. Dit is in beginsel een bestedingentoets: tenminste 90% van de bestedingen moeten zien op het algemeen nut. Let op! Het is dus geen inkomstentoets; het is niet zo dat minimaal 90% van de inkomsten algemeen nuttig besteed moeten worden. Uitgangspunt is namelijk dat een ANBI 100% van haar inkomsten besteedt (behoudens eventueel ingebracht stamvermogen en te vormen reële reserves). Overigens is het zo dat een ANBI vrijwel altijd een exclusieve (100%) algemeen nuttige doelstelling heeft zodat men civielrechtelijk niet anders kan dan algemeen nuttige bestedingen te doen. In die zin is de 90% toets eigenlijk een 100% toets.

- **Waar kan melding worden gedaan van misstanden bij een ANBI en hoe wordt hierop gereageerd?**

Er is een Meldpunt Misbruik ANBI, zie voor informatie hierover de volgende link:

https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/standaard_functies/prive/contact/fraude_misdaad_en_misstanden_melden/meld_misbruik_door_algemeen_nut_beogende_instellingen.

Er kan geen mededeling worden gedaan over het verloop en de gevolgen van een gedane melding.

- **Moeten organisaties ieder jaar opnieuw een ANBI-status aanvragen?**

Nee, een ANBI-beschikking loopt door zolang aan de voorwaarden wordt voldaan. Eén van de voorwaarden is de publicatieplicht. (Culturele) ANBI's moeten bepaalde gegevens online publiceren, waaronder elk jaar voor 1 juli de financiële verantwoording van (ten minste) het voorgaande boekjaar. Zie https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/bijzondere_regelingen/goede_doelen/algemeen_nut_beogende_instellingen/gegevens_van_een_anbi_publiceren_op_een_internetsite/

De ANBI moet dus steeds blijven voldoen aan alle voorwaarden die gelden. Dit is een verantwoordelijkheid van het ANBI bestuur zelf. Zijn er wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de ANBI-status, dan moet het bestuur dit melden bij het ANBI-team. Zowel bij de aanvraag als op een later moment kan het ANBI-team een toets doen op deze eisen. Je kan dan een verzoek ontvangen om nadere informatie te verstrekken.

- **Hoe kom ik in contact met het ANBI-team?**

Via het contactformulier op www.anbiloket.belastingdienst.nl

---

2. Crowdfunding en loketinstellingen

- **Waarom staat het criterium van regie houden niet letterlijk in het besluit?**

Het besluit noemt nergens letterlijk dat een ANBI “de regie moet houden”. Toch is dat in de praktijk wél de kern. De wet zegt namelijk dat een ANBI alleen kan bestaan als ze zelf een algemeen nuttig doel nastreeft. Zodra de instelling alleen maar geld doorgeeft op aanwijzing van de gever, is dat geen eigen algemeen nut maar enkel een doorgeefluik – en dat kan geen ANBI zijn.

Daarom staat het criterium niet letterlijk in het besluit: het is geen afzonderlijke regel, maar volgt automatisch uit de wet en de rechtspraak. Het besluit geeft vervolgens voorbeelden (zoals controle op projecten, eigen doelstelling, evaluaties) die allemaal bedoeld zijn om duidelijk te maken dat de instelling zelf aan het stuur moet blijven.

- **Welke waarborgen en criteria zijn nodig?**

Een ANBI moet laten zien dat ze niet zomaar geld doorgeeft, maar zélf bepaalt of een besteding past bij haar algemeen nuttige doel. Daarvoor zijn bepaalde waarborgen nodig.

Denk aan:

- een duidelijke eigen doelstelling die in de statuten staat;
- regels of criteria om te kiezen welke projecten of activiteiten passen bij dat doel;
- afspraken en contracten met degene die het geld uitvoert;
- betalen in stappen, zodat er pas meer geld vrijkomt als het project goed loopt;
- zelf controleren of het project goed verloopt;
- na afloop evalueren en zo nodig geld terugvragen als het niet goed is besteed.

Zo blijft de instelling zelf aan het stuur en wordt voorkomen dat ze alleen maar een doorgeefluik is.

- **Als een ANBI doneert aan een crowdfundingplatform, moet dan getoetst worden of dat platform zelf ANBI is om die donatie als eigen besteding te kunnen classificeren als algemeen nut?**

Deze vraag zullen wij beantwoorden vanuit schenkbelastingoptiek. Een schenking is zowel vrijgesteld indien de ANBI schenkt (indien in het kader van haar algemeen nuttige doelstelling), als wanneer een ANBI verkrijgt (tenzij er een opdracht aan verbonden is die niet algemeen nuttig is). Een ANBI die geld geeft aan een crowdfundingplatform hoeft dus niet altijd te controleren of dat platform zelf een ANBI is. Waar het om gaat, is of het geld uiteindelijk ook echt wordt besteed aan het algemeen nut en past bij de doelstelling van de gevende ANBI.

- Als de ANBI een project steunt dat via zo'n platform loopt en dat project sluit aan bij haar eigen doel, dan is dat goed. Het platform hoeft dan niet zelf ANBI te zijn.
- Maar als de ANBI op instellingsniveau een crowdfundingplatform wil ondersteunen dan handelt men als een steunstichting en dan moet de ontvanger wél een ANBI zijn.

---

3. Reserves en bestedingscriterium

- **Wat is een redelijk tijdsbestek of redelijke termijn voor besteding van reserves?**

Een ANBI mag wel reserves hebben, maar moet die op tijd inzetten voor haar goede doel. Het uitgangspunt is dat middelen binnen een redelijke termijn worden besteed (doorgaans binnen 2 jaar), tenzij er een concreet project met langere looptijd is.

Het mag dus langer duren, bijvoorbeeld bij de bouw van een ziekenhuis of een groot cultureel project. Dan moet de ANBI wel goed kunnen laten zien waarom het meer tijd kost, bijvoorbeeld met plannen, begrotingen en contracten.

Kort gezegd: twee jaar is normaal, langer kan alleen als er een duidelijke en overtuigende reden is.

- **Mag er een calamiteitenreserve worden gevormd?**

Een ANBI mag niet zomaar een apart potje maken “voor noodgevallen”. De regels staan dat niet toe, omdat een algemeen noodpotje vaak betekent dat er geld blijft liggen zonder duidelijke bestemming – en dat mag niet.

Wat wel mag: een buffer voor de continuïteit (bijvoorbeeld maximaal anderhalf keer de jaarlijkse vaste kosten) of een reserve voor een concreet toekomstig project. Als een instelling risico's of mogelijke calamiteiten kan onderbouwen (bijvoorbeeld aantoonbare kans op wegvallen van subsidie of hoge onderhoudskosten), dan kan dat binnen de bestaande continuïteitsreserve worden opgevangen.

Kort gezegd: een “calamiteitenreserve” mag niet als los potje, maar wél als onderdeel van de toegestane continuïteitsreserve, mits goed onderbouwd.

- **Hoe hoog mag de continuïteitsreserve zijn?**

Een ANBI mag een buffer aanhouden om tegenvallers op te vangen, zodat de organisatie kan doorgaan. Die buffer – de continuïteitsreserve – mag normaal gesproken niet groter zijn dan anderhalf keer de vaste jaarlijkse kosten van de organisatie (zoals personeel, kantoor en huisvesting).

Is er een goede reden om méér aan te houden, dan kan dat, maar de ANBI moet dit wel goed uitleggen en vastleggen in haar administratie en beleid. Zonder duidelijke onderbouwing is een hogere reserve niet toegestaan.

Kort gezegd: 1,5 keer de vaste kosten is de norm; hoger mag alleen als je dat stevig kunt onderbouwen.

- **Is er een minimum voor de continuïteitsreserve?**

Er is geen verplicht minimum voor de continuïteitsreserve. Een ANBI mag er dus ook voor kiezen helemaal geen reserve te hebben.

De regels gaan alleen over de maximale hoogte (meestal anderhalf keer de vaste kosten). Het is aan het bestuur van de ANBI om te beslissen of er een buffer nodig is, maar de Belastingdienst eist dat niet.

Kort gezegd: een reserve is toegestaan maar niet verplicht.

- **Projectreserves – tijdslimiet?**

Een ANBI mag geld apart zetten voor een concreet project, maar dat geld moet ook binnen afzienbare tijd worden besteed. Het uitgangspunt is binnen twee jaar.

Duurt een project langer, zoals bijvoorbeeld bij de bouw van een school of ziekenhuis, dan mag de reserve ook langer blijven staan. Voorwaarde is wel dat de ANBI dit goed kan uitleggen en vastlegt in haar administratie en beleidsplan.

Kort gezegd: 2 jaar is normaal, langer mag alleen als je het stevig onderbouwt.

Andere reserves mogelijk?

De in het besluit genoemde reserves zijn voorbeelden. Het zijn de meest gangbare vormen die de Belastingdienst accepteert.

Een ANBI mag ook andere reserves hebben, maar alleen als ze kan laten zien dat die nodig zijn voor haar continuïteit of voor een concreet project. Daarbij geldt: het doel moet duidelijk zijn, het bedrag moet redelijk zijn en het geld moet op tijd worden besteed.

Kort gezegd: er zijn niet maar alleen de toegestane reserves zoals in het besluit genoemd, maar elke reserve moet passen binnen de regels van de anti-oppoteis. De genoemde zijn de standaardvoorbeelden.

- **Mag je rendement vasthouden of met een vast percentage werken?**

Een ANBI mag het rendement op haar stamvermogen niet zomaar oppotten. De hoofdregel is dat opbrengsten binnen een redelijke termijn moeten worden besteed aan het goede doel.

Indexeren mag: als de schenker of erflater dat heeft bepaald, mag een ANBI een deel van het rendement gebruiken om de waarde van het stamvermogen op peil te houden (bijvoorbeeld met inflatie).

Een vast bestedingspercentage mag ook: een ANBI mag jaarlijks bijvoorbeeld 4% van het vermogen besteden, ongeacht het daadwerkelijke rendement. Voorwaarde is wel dat dit percentage ongeveer gelijk is aan het gemiddelde rendement in de afgelopen 5 jaar (plus prognose komende 2 jaar). Het percentage moet ieder jaar opnieuw worden getoetst.

Kort gezegd: rendement moet in principe worden besteed, maar indexatie en werken met een goed onderbouwd vast bestedingspercentage zijn toegestaan.

- **Wat als je een grote nalatenschap of schenking ontvangt zonder plan?**

Als een ANBI onverwacht een groot bedrag erft of krijgt geschonken, hoeft ze dat niet direct de volgende dag te besteden. Maar de regel is wel dat het geld niet zomaar mag blijven liggen zonder bestemming.

Tijdelijk aanhouden mag, maar de ANBI moet binnen een redelijke termijn een plan maken waarin staat hoe het geld voor het algemeen nuttige doel wordt ingezet.

Zolang dat plan er nog niet is, moet de ANBI in de administratie kunnen laten zien dat ze bezig is met de voorbereiding (bijvoorbeeld: gesprekken over mogelijke projecten of investeringen).

Kort gezegd: een groot legaat of grote schenking mag even blijven staan, maar binnen afzienbare tijd moet duidelijk zijn waar het aan besteed gaat worden.

- **Binnen hoeveel tijd moet de algemene reserve worden afgebouwd?**

Een ANBI mag eigenlijk geen “algemene reserve” hebben zonder doel. Geld dat zomaar apart staat zonder plan, valt onder oppotten en dat is niet toegestaan.

Als er toch een algemene reserve bestaat, moet die zo snel mogelijk worden afgebouwd. Er is geen vaste wettelijke termijn, maar de Belastingdienst kijkt streng: een redelijke richtlijn is dat er binnen 2 jaar een concreet bestedingsplan moet zijn, of anders moet het geld worden ingezet.

Kort gezegd: een algemene reserve moet direct worden omgezet in een concreet plan of worden besteed – langer vasthouden zonder bestemming kan de ANBI-status in gevaar brengen.

- **Hoe zit het met stamvermogen?**

Stamvermogen is een speciale uitzondering: dat is vermogen dat een ANBI krijgt uit een schenking of erfenis met de verplichting dat het in stand moet blijven.

Het vermogen zelf mag dus niet worden aangetast.

De opbrengsten (zoals rente, dividend of huur) moeten in principe worden besteed aan het goede doel.

Soms mag de ANBI een deel van het rendement vasthouden, bijvoorbeeld om het stamvermogen met inflatie te laten meegroeien, maar dat kan alleen als de schenker of erflater dat zo heeft bepaald.

Ook mag een ANBI werken met een vast uitkeringspercentage, zolang dat goed aansluit bij het gemiddelde rendement.

Kort gezegd: stamvermogen mag blijven staan, maar de opbrengsten horen naar het algemeen nut te gaan.

- **Gelden de regels ook voor bestemmingsfondsen en meerjarige uitgaven?**

De regels voor het bestedingscriterium gelden ook als een ANBI geld apart zet in een bestemmingsfonds of voor een meerjarig project.

Bestemmingsfondsen: als een schenker zegt “dit geld is voor dat ene project”, dan mag de ANBI het geld bewaren totdat het project wordt uitgevoerd. Maar het moet wél duidelijk vastgelegd zijn in de administratie en binnen redelijke tijd besteed worden.

Meerjarige uitgaven: bij grote projecten (bijv. een bouw of onderzoekstraject) mag het geld langer blijven staan, maar dan moet er een concreet plan zijn waaruit blijkt waarom het meerdere jaren duurt.

Kort gezegd: ja, ook hier gelden de regels. Het mag, maar altijd met een duidelijk plan en onderbouwing.

- **Is er een koppeling met RJ650 en toetsing door accountant/CBF?**

De regels voor ANBI's staan los van de verslaggevingsregels (RJ 650) en het

toezicht van accountant of CBF. Er is dus geen automatische koppeling: de Belastingdienst kijkt altijd zelf of een ANBI aan de fiscale voorwaarden voldoet.

Maar in de praktijk sluiten de systemen goed op elkaar aan: RJ 650 verplicht instellingen om reserves en fondsen apart en duidelijk in de jaarrekening te laten zien.

Een accountant controleert of dat klopt.

Het CBF gebruikt dit weer als toets voor erkenning.

Wie netjes volgens RJ 650 werkt en door accountant/CBF wordt gecontroleerd, heeft meestal ook de juiste stukken om te laten zien dat zij de ANBI-regels volgen. Maar: de ANBI-toets blijft altijd een zelfstandige fiscale beoordeling.

- **Mag je stamvermogen herstellen als dit door de lange tijd van negatieve rente in de jaren 2019-2022 lager is geworden?**

Als een ANBI stamvermogen heeft en dit in de periode van negatieve rente (of koersdaling) kleiner is geworden, hoeft dat bedrag niet automatisch weer te worden aangevuld.

Alleen als de schenker of erflater dat nadrukkelijk heeft bepaald (bijvoorbeeld: “het stamvermogen moet altijd € 1 miljoen blijven”), moet de instelling dit herstellen.

In alle andere gevallen geldt: door omstandigheden zoals negatieve rente mag het stamvermogen dalen.

Kort gezegd: herstel mag, maar hoeft niet altijd.

---

4. Buitenland (UK)

- **Kan een ANBI volgens UK-wetgeving erkend zijn?**

Een organisatie in het Verenigd Koninkrijk kan in Nederland de status van ANBI krijgen. Sinds Brexit hoort het VK niet meer bij de EU, maar omdat Nederland met het VK een belastingverdrag heeft waarin afspraken zijn gemaakt over informatie-uitwisseling, kunnen Britse instellingen in principe gewoon in aanmerking komen.

Belangrijk om te weten: een Britse “charity” is niet automatisch een ANBI. De instelling moet een aanvraag doen bij de Nederlandse Belastingdienst en aantonen dat zij aan alle Nederlandse ANBI-voorwaarden voldoet.

- **Hoe werkt het als een NL-ANBI in de UK een vestiging wil oprichten, of omgekeerd?**

Als een Nederlandse ANBI een vestiging in het VK opent, verandert er voor de

Nederlandse regels niets: de ANBI blijft gewoon onder de Nederlandse voorwaarden vallen.

Als een Britse charity een vestiging in Nederland opent, dan wordt die vestiging niet automatisch een ANBI. De hele Britse instelling moet dan een aanvraag doen bij de Belastingdienst om als ANBI erkend te worden. In de praktijk is het vaak makkelijker dat er in Nederland een aparte stichting wordt opgericht, die zelf ANBI-status aanvraagt.

Kort gezegd: de status wordt altijd per instelling bepaald, niet per vestiging.

- **Kunnen giften van Britse donateurs aftrekbaar zijn in de UK?**

Of giften van Britse donateurs aftrekbaar zijn in het Verenigd Koninkrijk is een kwestie van de Britse belastingwetgeving. Daar gaat de Nederlandse Belastingdienst niet over.

---

5. Governance en beloning

- **Waarom staan voorwaarden als integriteit/publicatieplicht niet in het besluit?**

Voorwaarden als integriteit en publicatieplicht staan niet in het beleidsbesluit, omdat die al rechtstreeks in de wet- en regelgeving zijn vastgelegd. Het besluit is er alleen om uit te leggen hoe de Belastingdienst bepaalde regels toepast, niet om alle bestaande verplichtingen te herhalen.

- **Mag een bestuur of beleidsbepaler beloond worden?**

Nee, een beleidsbepaler van een ANBI mag geen salaris krijgen voor zijn beleidsbepalend werk. Wat wel mag:

- Een niet-bovenmatig vacatiegeld (een kleine vergadervergoeding), zie: https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/bijzondere_regelingen/goede_doelen/algemeen_nut_beogende_instellingen/aan_welke_voorwaarden_moet_een_anbi_voldoen/beloning_bestuurders ;
- een vergoeding voor gemaakte kosten (bijvoorbeeld reiskosten).

- **En uitvoerende werkzaamheden door beleidsbepalers?**

Als een beleidsbepaler naast zijn beleidsbepalende werkzaamheden ook uitvoerend werk doet (bijvoorbeeld projectleiding of administratieve taken), dan mag hij daar wél een vergoeding voor krijgen.

Voorwaarden zijn wel:

- de vergoeding moet zakelijk en redelijk zijn;
- het moet duidelijk gescheiden zijn van de beleidsbepalende functie;

- het moet netjes in de administratie en jaarrekening worden verantwoord.

Kort gezegd: geen beloning voor beleidsbepalende werkzaamheden, maar een normale vergoeding voor uitvoerend werk mag wel – zolang alles zakelijk en transparant gebeurt.

- **Mag een directeur of uitvoerend bestuurder worden beloond?**

Een ANBI mag een uitvoerend directeur of andere medewerkers gewoon salaris betalen. Dat is toegestaan zolang de beloning marktconform en redelijk is.

Het verschil zit hier:

- Beleidsbepalers (leden van het hoogste orgaan binnen de ANBI) → geen salaris, alleen onkosten en een niet-bovenmatige vacatiegeldvergoeding.
- Directeuren en uitvoerend personeel (geen beleidsbepalers) → mogen gewoon betaald worden voor hun werk, net als in een normale organisatie.
- Kort gezegd: uitvoerend directeur of uitvoerend bestuurder mag een normaal salaris krijgen, zolang hij geen beleidsbepaler is en het salaris redelijk is.

- **Mag een vrijwilligersvergoeding worden gegeven?**

Het onderscheid tussen beleidsbepalende werkzaamheden en uitvoerende werkzaamheden is hier van belang. Leden van het beleidsbepalend orgaan van een ANBI mogen voor beleidsbepalende werkzaamheden geen andere vergoeding ontvangen dan een zogenaamde vacatiegeldvergoeding en/of een kostenvergoeding. Belangrijk om te weten is dat (voor ANBI begrippen) het beleidsbepalende orgaan binnen een ANBI het hoogste orgaan is dat niet onder gezag staat van een ander orgaan. In het geval van een bestuursmodel is dit dus het bestuur. In het geval van een Raad van Toezichtmodel is dit de Raad van Toezicht.

In de praktijk zijn situaties denkbaar waarbij een lid van het beleidsbepalend orgaan van een ANBI, naast de beleidsbepalende functie, ook een uitvoerende functie bij die ANBI vervult. Voor de laatstgenoemde werkzaamheden kan er een beloning door de ANBI plaatsvinden. Deze beloning zal wel zakelijk (maximaal marktconform) moeten worden vastgesteld en dit moet goed geadmistreerd worden. De zakelijkheid van die beloning moet uiteraard aansluiten bij de aard van de verrichte werkzaamheden.

De ANBI moet hierbij niet een te beperkt begrip van de term bestuurswerkzaamheden (beleidsbepalende werkzaamheden) hanteren. Het gaat bij dat soort werkzaamheden niet alleen om de uiteindelijke beslissing maar ook het zich voorbereiden en het zich (doen) informeren om tot een dergelijke beslissing te komen, valt onder het begrip bestuurswerkzaamheden.

Wat het gebruik van de vrijwilligersregeling in dit verband betreft, het volgende: de vrijwilligersregeling is onder bepaalde voorwaarden toegestaan voor leden van het beleidsbepalend orgaan van een ANBI voor werkzaamheden die zij verrichten buiten hun beleidsbepalend werk om. Als een lid van het beleidsbepalend orgaan uitvoerende werkzaamheden verricht voor de ANBI (dus geen beleidsbepalend werk), kan hiervoor een vrijwilligersvergoeding (in plaats dus van een zakelijke beloning) worden betaald. Deze moet voldoen aan de eisen die daaraan gesteld worden in de wet, zie de informatie hierover op de website van de

Belastingdienst:

https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/bijzondere_regelingen/stichtingen_en_verenigingen/vrijwilligers-personeel-en-loonheffingen/vrijwilligersregeling

Conclusie: de vrijwilligersregeling is toegestaan voor ANBI-beleidsbepalers, maar alleen voor uitvoerende werkzaamheden en binnen de gestelde maxima en voorwaarden. Zorg voor een duidelijke scheiding tussen beleidsbepalend- en (uitvoerend) vrijwilligerswerk en houd de administratie op orde om problemen te voorkomen.

---

6. Vermogensbeheer en rendement

- **Als ANBI mag je geen winst maken toch?**

Een ANBI mag op instellingsniveau geen 'winst' behalen (een overschot behalen en aanhouden). Bij deze toets gaat het om het saldo van alle inkomende geldstromen (inclusief giften en subsidies e.d.) en de uitgaande geldstromen (zoals algemeen nuttige uitgaven en kosten). Ook toevoegingen aan toegestane reserveringen mogen hierbij in mindering worden gebracht. Let op! Dit is een andere toets dan de toets die ziet op de tegenprestatie (prijs) die voor algemeen nuttige activiteiten wordt gevraagd. Het saldo van deze algemeen nuttige activiteiten met tegenprestaties mag niet positief zijn, dit komt terug bij onderdeel 7. In onderdeel 7 komt ook het begrip 'commerciële (neven)activiteiten aan bod. Geld verdienen met deze niet algemeen nuttige nevenactiviteiten (zoals een winkel of horeca) mag wel, zolang die opbrengst naar het algemeen nuttige doel gaat.

- **Wat gebeurt er als vermogen te hoog is?**

Als een ANBI meer geld opzij zet dan is toegestaan en daar geen goed plan voor heeft, dan heet dat "oppotten". Dat is niet toegestaan.

De Belastingdienst kan de ANBI dan vragen om dat te herstellen, bijvoorbeeld door het geld alsnog te bestemmen voor concrete projecten. Doet de ANBI dat niet, dan kan zij haar ANBI-status kwijtraken.

Kort gezegd: te veel vermogen zonder bestemming leidt tot verlies van ANBI-status, met alle gevolgen voor de instelling en haar donateurs.

- **Hoe zit het met ongerealiseerde koerswinsten en reserves bij vastgoed of natuurgebieden?**

Koerswinsten: als beleggingen (bijvoorbeeld aandelen) in waarde stijgen, wordt dat gezien als rendement. Dat geld moet uiteindelijk aan het goede doel besteed worden, ook al is de winst nog niet verzilverd. Alleen als de schenker heeft bepaald dat niet de waarde maar het vermogensbestanddeel zelf stamvermogen vormt, mag de waarde stijging blijven zitten.

Vastgoed of natuurgebieden: als een ANBI een gebouw of natuurgebied bezit dat direct bij haar doel hoort (bijv. een museumgebouw of een beschermd natuurterrein), dan geldt dat niet als overtollig vermogen. De waarde of waarde stijging hoeft dus niet te worden afgebouwd. Heeft een ANBI vastgoed puur als belegging, dan telt de waarde wél mee en moet het rendement daarvan naar het algemeen nuttige doel gaan.

Kort gezegd: koerswinsten zijn in principe te besteden rendement, maar activa die je echt nodig hebt voor je missie (gebouwen, natuur) tellen niet als te hoog vermogen.

- **Mag je structureel meer besteden dan het rendement (interen op vermogen)?**

Een ANBI hoeft niet te leven van alleen het rendement. Het is prima als zij ook het vermogen zelf gebruikt om projecten te financieren – daar is het uiteindelijk ook voor bedoeld.

Alleen als het gaat om stamvermogen dat verplicht in stand moet blijven, mag dat in stand worden gehouden.

Kort gezegd: interen op vermogen is toegestaan, en soms juist gewenst, zolang het geld naar het algemeen nuttige doel gaat.

- **Als een ANBI aandelen zonder stemrecht verkrijgt in een BV met instandhoudingsverplichting waarvan het gerealiseerd rendement door ANBI worden uitgegeven volgens het besluit. Welke eisen stelt BD dan aan het uitkeringsbeleid van op het niveau van de BV? Moet BV al haar eigen winst uitkeren, of mag ze herinvesteren?**

Dit is mede afhankelijk van waar de instandhoudingsverplichting op ziet; op de geldswaarde van het ingebrachte vermogen of op de vermogensbestanddelen (de aandelen in dit voorbeeld) zelf.

De BV hoeft niet al haar winst uit te keren aan de ANBI. Het is toegestaan dat een deel van de winst wordt ingehouden om te herinvesteren in de onderneming.

Wat de Belastingdienst wel verwacht: dat er een redelijk dividendbeleid is. Dat betekent dat de ANBI ook daadwerkelijk opbrengsten (dividenden) ontvangt die zij kan besteden aan haar goede doel.

Kort gezegd: de BV mag herinvesteren, maar er moet een redelijke balans zijn zodat de ANBI niet met lege handen blijft zitten.

---

7. Commerciële activiteiten

- **Hoe kijkt de Belastingdienst aan tegen commerciële activiteiten?**

Dia 24 – Algemeen nuttig vs commercieel:

De Belastingdienst kijkt zo naar commerciële activiteiten in relatie tot algemeen nuttige activiteiten:

- Algemeen nuttige activiteiten (bijv. een museum, natuurbeheer of zorginstelling) mogen kostendekkend zijn, maar ze mogen geen winst opleveren als je alle tegenprestaties optelt (exclusief giften en subsidies). Anders wordt het commercieel, en dat past niet bij een ANBI. Deze toets doe je niet per algemeen nuttige activiteit, maar je neemt het saldo van alle algemeen nuttige activiteiten.
- Commerciële activiteiten (bijv. een winkel, horeca of sponsoring) zijn toegestaan, maar alleen als nevenactiviteiten. Ze moeten los staan van de ANBI- doelstelling en de winst moet binnen redelijke termijn volledig naar het goede doel gaan.

Kort gezegd: op alle algemeen nuttige goede doelen werk zelf mag je per saldo geen plus met de tegenprestaties behalen, maar bij nevenactiviteiten moet je juist een plus halen, zolang het algemeen nuttige doel er volledig van profiteert.

- **Wat is een commercieel tarief?**

Een tarief is commercieel als het hoger is dan wat het kost om de activiteit uit te voeren.

Bijvoorbeeld: kost een museumbezoek per persoon gemiddeld € 20 (alle kosten meegerekend), en vraagt het museum € 25 entree, dan is dat een commercieel tarief.

Zolang de entreprijs ongeveer kostendekkend is, is het geen commercieel tarief.

Kort gezegd: commercieel = structureel meer vragen dan de integrale kostprijs.

- **Moet je jaarlijks of meerjarig toetsen of commerciële activiteiten nog binnen de norm vallen?**

Ik neem aan dat de vraag hier gaat over de algemeen nuttige activiteiten. Je hoeft niet elk jaar afzonderlijk precies op nul uit te komen. De Belastingdienst kijkt of de algemeen nuttige activiteiten structureel kostendekkend zijn en niet commercieel worden.

Dat betekent: het mag best dat er in een jaar een overschot is, zolang je over een iets langere periode (meestal 2 a 3 jaren) maar laat zien dat er geen structurele winst gemaakt wordt.

Kort gezegd: toets gebeurt meerjarig – niet per jaar exact nul, maar over de middellangere termijn geen structurele plus.

- **Is er een maatstaf of percentage voor verhouding algemeen nut vs. commercieel?**

Er is geen apart percentage voor de verhouding tussen algemeen nuttige en commerciële activiteiten. De enige harde norm is dat een ANBI vooral gericht moet zijn op het algemeen nut en dit algemene nut ook geheel dan wel nagenoeg geheel (voor ten minste 90%) moet dienen; dit is in beginsel een bestedingstoets.

Een ANBI mag commerciële nevenactiviteiten uitvoeren. Er is geen apart percentage voor “hoeveel commercieel mag”.

Een ANBI moet zich wel echt richten op het algemeen nut. Bij een bepaalde relatieve omvang van de commerciële activiteiten ten opzichte van de algemeen nuttige activiteiten kan de vraag opkomen wat er bij de ANBI nu eigenlijk ‘voorop staat’? Uiteraard moeten bij een ANBI altijd de algemeen nuttige activiteiten voorop staan.

- **Leidt commerciële activiteit altijd tot Vpb-plicht?**

Of een commerciële activiteit van een ANBI leidt tot vennootschapsbelasting, is geen onderdeel van de ANBI-toets. Dat wordt beoordeeld door de inspecteur vennootschapsbelasting.

Het ANBI-team beoordeelt alleen of de activiteiten passen binnen de ANBI-voorwaarden. Voor de vraag of de activiteiten ook tot Vpb-plicht leiden, moet u bij de inspecteur Vpb zijn.

---

8. Praktisch en overig

- **Is de ANBI-beschikking alleen telefonisch op te vragen en per post beschikbaar?**

Een organisatie krijgt eenmalig de beschikking per post (na afgifte) toegestuurd.

Het is belangrijk dat deze goed wordt opgeslagen, want een duplicaat wordt niet toegezonden. Wel is het mogelijk een verklaring te ontvangen dat de instelling een ANBI is. En derden kunnen in het register zien dat een instelling een (Culturele) ANBI is. Zie:

[ANBI-status controleren | Belastingdienst](#)

Zou dit ook via het online loket beschikbaar kunnen komen?

Op dit moment is de ANBI-beschikking alleen schriftelijk beschikbaar en wordt deze bij afgifte per post verstuurd. Er bestaat nog geen mogelijkheid om de beschikking via het online loket te downloaden.

Voor de nabije toekomst is er ook geen verwachting dat dit gaat veranderen. Wel is de actuele ANBI-status altijd openbaar te vinden via de ANBI-lijst op de website van de Belastingdienst.

- **Is het Berenschot-rapport beschikbaar?**

Ja, het Berenschot-rapport over de ANBI-evaluatie is openbaar. Het is te vinden via [deze website](#) van de Rijksoverheid.

- **Zijn er casussen of voorbeelden beschikbaar?**

Er zijn geen losse voorbeelden of casussen uit vooroverleg beschikbaar. Het vooroverleg is altijd maatwerk en gaat over de specifieke situatie van één instelling.

Wat wél kan: als een instelling een concrete vraag heeft die voldoet aan de voorwaarden, kan zij zelf een verzoek om vooroverleg indienen. Dan wordt die individuele casus beoordeeld.

Kort gezegd: voorbeelden worden niet gedeeld, vooroverleg kan alleen per individuele casus.